

Vandaktivitet

- mulighedernes ocean

"Leg og læring gennem specialpædagogik i vand"

En ny bog af bl.a. Gudrun Gjesing.

En ny bog er dukket op til havets overflade i efteråret 2005, "Vandaktivitet – mulighedernes ocean", er en bog der på ganske almindeligt dansk og uden fagudtryk fortæller om Halliwick konceptet, uden at nævne det med en stavelse. Har man blot lidt kendskab til Halliwick, er det helt klart at denne metode er hele fundamentet for at arbejde i vand, og for de specialpædagogiske refleksioner der gennemsyrrer bogen.

Her er der ikke brug for opdriftsmidler. Jeg svømmede hen i bogen på en togtur fra København til Randers og retur, og ja jeg var meget betaget. Her er inspiration for garvede halliwickere og for hjælpere der lige er dumpet i bassinet for første gang.

Der er udsagn fra børnene, der er udsagn fra svømmehalspersonale, for hjælpere og så er der kloge sætninger undervejs, man bliver rigt informeret og inspireret.

Bogen henvender sig efter min mening ikke kun til børn der har behov for specialpædagogiske udfordringer i vand, nej her er også inspiration til den instruktør der arbejder med voksne, der f. eks har erhvervet sig en hjerneskade.

Eksemplerne er fra børneverdenen, men det er ingen hindring for at få det transformeret, således at det nemt kan bruges sammen med voksne.

CD-ROM

Med bogen følger der en CD-rom hvor der ligger tegninger og skabeloner til at fremstille aktivitetskort, og kort der fortæller hvad der skal arbejdes med når man nu er kommet i vandet.

Et aktivitetskort kan være et piktogram med en tekst under. For nemheds skyld vælger vi at kalde kortene med piktogrammer for aktivitetskort. Det forklarer også umiddelbart, hvad kortet bruges til. Et piktogram er et meget enkelt billede, der symboliserer et ord eller et begreb. Overalt i dagligdagen møder vi piktogrammer. På P-pladsen fortæller et piktogram, hvilken bås der er forbeholdt

handicappede. Hundeejere og rygere får med et piktogram på en hurtig og overskuelig måde anvist, hvordan de bør forholde sig givne steder. Piktogrammer bliver også brugt som kommunikationssystem for mennesker, som af forskellige grunde kommunikerer ad andre veje end via talesproget. Der bliver eksempelvis brugt: "Prøv at se!" "Det er denne med at sidde på ormen, vi skal lave nu". Piktogrammer i det specialpædagogiske arbejde med børn, som har brug for at få en besked ikke kun gennem øret, men også gennem øjet. Piktogrammer kan for mange være en stor hjælp til at kunne holde fokus på en opgave.

CD'en indeholder også forskellige videoklip der tydeligt viser f. eks de forskellige armhold. Man kan se hvorledes der laves et luciaoptog i svømmehallen – hvor mange tænker lige på denne mulighed?

Et godt "bilag" til en i forvejen meget illustrativ bog.

Det der med læsning og læseindlæring er jo et stort og vedholdende emne i skoledebatten og diskuteres

vidt og bredt i forbindelse med PISA undersøgelsen, men hvor mange af dagens debatdeltagere og meningsdannere, har tænkt over hvorledes man kombinerer vandaktivitet med læsning – nej vel, jeg har ikke hørt en lyd om det, men her i bogen ligger det lige til højrebænet. Selvfølgelig kan svømning og læsning kombineres, så der kommer læsetræning og læseindlæring ud af det. Prøv bare at se herunder:

Læseindlæring gennem vand

Anne, Bodil og Caroline går i første klasse. De ventede alle tre med at starte i børnehaveklassen, til de var syv år, og nu er de otte år. De har alle tre behov for ekstra støtte i skolen. Dina er støttelærer for de tre piger i rigtig mange timer hver uge. Børneergoterapeuten har undersøgt dem alle tre.

Anne er en meget ængstelig pige. Hun taler meget lavt, og hun har svært ved mange ting i hverdagen. Bodil er frygtløs og tror, hun kan klare alt, og hun snakker hele tiden.

Fortsættes side 9

Caroline har lidt svært ved at styre sine bevægelser. Hun udtaler nogle ord forkert. Ingen af pigerne har lært alle bogstaverne. Det har de fleste af de andre børn i klassen. Nogle af de andre børn kan også læse, næsten. Anne, Bodil og Caroline kan godt skrive deres navn.

Dina og børneergoterapeuten Katrine taler sammen om, hvordan børnene kan motiveres til at lære flere bogstaver og lære at føle sig godt tilpas sammen med de andre i klassen. Dina og Katrine vil i en periode forsøge, at Anne, Bodil og Caroline skal gå til vandaktivitet sammen med dem. Børnenes forældre synes om idéen, og det gør skoleinspektøren også. Hun finder penge til, at pigerne og Dina kan køre til svømmehallen i taxa én gang om ugen. De andre børn i klassen bliver helt misundelige.

I svømmehallen mødes pigerne og Dina med Katrine. Dina og Katrine har sammen planlagt, hvad hver af pigerne især skal øve i vandet. Anne skal lære at turde noget mere, Bodil skal lære at blive realistisk i forhold til egen formåen, og Caroline skal lære at kontrollere sine bevægelser bedre. Alle tre har brug for at øve opmærksomhed på og kontrol af deres mundmotorik. De skal også opleve, at det kan være sjovt at lære nyt, selvom man skal øve det mange gange.

Pigerne synes, det er sjove aktiviteter, Katrine finder på, og de er trygge ved at have både Dina og Katrine med i vandet. Somme tider er det dog kun én af de voksne, der er nede i vandet. For den anden tager en masse billeder af dem, mens de er i gang i vandet. Der bliver også taget billeder ude i omklædningsrummet.

Når pigerne kommer tilbage på skolen, laver de efterhånden deres egne læsebøger ide timer, hvor de er alene sammen med Dina. De udvælger i fællesskab, hvilke billeder der skal være i bøgerne. Så snakker de om, hvad der skal stå på siderne. Pigerne skiftes til at bestemme, og så skriver Dina ned på computeren under hvert billede det, pigerne fortæller. De får skrevet flere bøger. En bog handler om alle de forskellige ting, de gør i omklædningsrummet, i baderummet og ude i bassinet. Der er også et billede af taxaen i den bog. En anden bog handler om dengang, de skulle i vandet med tøj på, og så helt ude på det dybe tage tøjet af og svømme ind og lægge det på kanten. Det var både spændende og sjovt. Anne var tættest på kanten og på Katrine hele tiden. Bodil glemte at lukke munden og slugte en masse vand. Caroline måtte lige ha' hjælp fra Katrine, da hun skulle ha' blusen over hovedet. Men alle tre klarede det. Og "Slut, prut, fi-

nale!" står der til sidst i den bog. I én af de andre bøger står der under et billede, at Anne, Bodil og Caroline hopper i vandet fra kanten, mens Dina går ned ad trappen "som en gammel dame!" - der fik hun dén!

Når man selv har oplevet det, der er på billederne og det, historierne fortæller, så tager det ikke lang tid at lære bøgerne udenad.

Anne, Bodil og Caroline får bøgerne med i klassen, og dér læser de dem højt for alle de andre - selvom de egentlig ikke kan læse endnu. Det er noget, der styrker de tre pigers selvværd og følelsen af at kunne noget, de andre i klassen synes er værd at kunne.

De har også bøgerne med hjem, så de kan vise dem og læse højt for deres forældre, søskende, bedsteforældrene, naboen - ja, hvem som helst der vil se og lytte. På den måde kan vandaktivitet være med til at motivere og stimulere, at også den faglige indlæring kan gå som en leg.

Jeg er måske nok forudindtaget i det der med læsning, det er et af mine professionelle arbejdsområder, nu mangler jeg bare, at vi får en computer der er vandtæt for at jeg føler mig helt dækket ind med hensyn til svømning, vand og computere.

Som det vel fremgår af ovennævnte sporadiske gennemgang af bogen, mener jeg, at det er et arbejdsredskab som alle der beskæftiger sig med specialundervisning og som på en eller anden måde går i vandet skal have som grundbog.

Den kan læses fra ende til anden, eller bruges som opslagsbog - der er en detaljeret indholdsfortegnelse, dog ikke at forglemme den indlagte eksempel CD.

Her er noget for erfarne og uerfarne brugere af vand som et specialpædagogisk medium. Har du brug for pædagogiske fif og refleksioner, er det her du skal investere dine egne eller institutionens (spar-somme) midler til bogindkøb.

